

Το μεγαλείο και η σημασία της ερμηνείας της Θείας Λειτουργίας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας

Μήνυμα Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ Δαμασκηνου
για την Κυριακή 7 Σεπτεμβρίου 2025:

Άγαπητοί μου Πατέρες καί Άδελφοί,

Παιδιά μου έν Κυρίω άγαπημένα,

Πρώτη Κυριακή τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους σήμερα καί ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ
νὰ ξεκινήσουμε ἕνα νέο ταξίδι, γεμᾶτο πνευματική τροφοδοσία στοὺς σταθμούς,
πρῶτα τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους καί κατόπιν, τῶν μεγάλων ἑορτῶν τοῦ κύκλου τῆς
Ὁρθόδοξης λατρείας.

Ἡ σημερινή Κυριακή μᾶς προετοιμάζει γιὰ τὴν πρώτη μεγάλη ἑορτὴ τοῦ κύκλου
αὐτοῦ. Πρόκειται γιὰ τὴν Ὑψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τοῦ συμβόλου τῆς
ὑπέρτατης ταπεινώσεως τοῦ Χριστοῦ μας, ἀλλὰ καί τῆς δικῆς μας διαρκοῦς

ένδυναμώσεως καὶ προστασίας στὸν δρόμο πρὸς τὴν θέωση.

Στὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο, ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης πλημμυρίζει μὲ ἀκράδαντη ἐλπίδα τὴν ψυχὴ μας, θυμίζοντάς μας πὼς ἡ Ὑψωση τοῦ Σταυροῦ μὲ τὸ αἰμόφυρτο Σῶμα τοῦ Κυρίου δὲν ἀποτελεῖ γεγονὸς θανάτου, ἀλλὰ θεόσταλτο δῶρο αἰώνιας ζωῆς. «Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμος, μᾶς λέει σήμερα τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, ὥστε παρέδωσε στὸν θάνατο τὸν μονογενῆ του Υἱό, γιὰ νὰ μὴν χαθεῖ ὅποιος πιστεύει σ' αὐτὸν ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια» (στ. 16).

Μεγαλειῶδες καὶ σωτήριο εἶναι τὸ ζωοποιὸ Πάθος καὶ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Δὲν παύει ὅμως νὰ ἀποτελεῖ ἓνα ἱστορικὸ γεγονὸς ποὺ ἀνήκει στὸ παρελθόν. Πῶς μποροῦμε ἄραγε, νὰ εἴμαστε βέβαιοι ἐμεῖς, τὰ μέλη τῆς σημερινῆς Ἐκκλησίας, ὅτι μετὰ ἀπὸ δύο χιλιάδες (2000) χρόνια, τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀποτελεῖ σήμερα καὶ γιὰ μᾶς εὐκαιρία μεταμορφώσεως τῆς ζωῆς μας καὶ εἰσόδου μας στὴν αἰωνιότητα;

Ὑπάρχουν δύο καθοριστικὰ χωρία τοῦ Εὐαγγελίου, τὰ ὁποῖα ἀρκοῦν γιὰ νὰ μᾶς πείσουν πὼς ὁ Χριστὸς βρίσκεται διαρκῶς ἀνάμεσα μᾶς μὲ τρόπο ποὺ Ἐκεῖνος καθόρισε καὶ παρέδωσε. Τὸ πρῶτο χωρίο εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ὀλοκληρώνει τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ματθαίου καὶ περιλαμβάνει τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ ποὺ ἀκούστηκαν πάνω στὴν Γῆ: «Ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σας πάντα, ὡς τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου» (Μτθ 28,20).

Τὸ δεῦτερο χωρίο βρίσκεται στὸ ἕκτο κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰωάννη. Εἶναι τότε ποὺ οἱ Ἰσραηλῖτες ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν Χριστὸ ἀποδείξεις γιὰ τὴν δύναμή Του, ὅπως τὸ θαῦμα τοῦ μάννα στὴν ἔρημο, μὲ τὸ ὁποῖο διαρκῶς, ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ τρεφόταν θαυματουργικά, ὅπως μᾶς περιγράφει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη. Καὶ τότε ὁ Κύριος τοὺς ἀπάντησε: «Οἱ πρόγονοί σας ἔφαγαν στὴν ἔρημο τὸ μάννα, ἀλλὰ πέθαναν. Ὅποιος ὅμως τρώει ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄρτο ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό, αὐτὸς δὲ θὰ πεθάνει. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ποὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ χαρίζει τὴν ζωὴ· ὅποιος φάει ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄρτο, θὰ ζήσει αἰώνια».(6:49-51).

Τὴν φράση αὐτὴ ὁ Κύριος τὴν ἔκανε πράξη κατὰ τὴν ὥρα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ὅπου μετέτρεψε τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα Του, παραγγέλλοντας αὐτὸ νὰ κάνουμε καὶ ἐμεῖς ὡς Ἐκκλησία, κάθε φορὰ ποὺ Τὸν ἐπιζητοῦμε. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος ἀποτελεῖ ἓνα γεγονὸς ποὺ διαρκῶς πραγματοποιεῖται καὶ στὸ ὁποῖο εἴμαστε ὅλοι προσκεκλημένοι. Αὐτὸς ὁ ἐπαναλαμβανόμενος Μυστικὸς Δεῖπνος εἶναι ἡ Θεία Λειτουργία. Διότι, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἡ Θεία Λειτουργία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ ἀνάμεσά μας καὶ μέσα μας.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἄρτος πού, σὲ κάθε Θεία Λειτουργία κατεβαίνει ἀπὸ τὸν οὐρανό. Αὐτὴ εἶναι ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν, φθαρτὰ ὑλικά, τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί, μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετατρέπονται σὲ γέφυρα πρὸς τὴν Οὐράνια Βασιλεία.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μεγαλύτερο μυστήριον καὶ ἡ ὑπέρταση δωρεὰ πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ συμμετοχὴ στὴν οὐράνια αὐτὴ τελετουργία ἀποτελεῖ καρπὸ συναντήσεως ἀνάμεσα στὴν βαθιὰ πίστη μας καὶ στὴν Χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Μόνο μὲ αὐτὰ τὰ δύο, ὁ ἀνθρώπινος νοῦς βρίσκεται σὲ θέσιν νὰ ἀντιληφθεῖ τὸ τί κρύβεται πίσω ἀπὸ αὐτὰ ποὺ βλέπουν τὰ μάτια καὶ ἀκοῦν τὰ αὐτιά μας, ἀλλὰ καὶ νὰ συνειδητοποίηση τὴν σημασία ὅλων ὅσα τελοῦνται κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας. Ποιὸς εἶναι ὁ τελικὸς σκοπός; Ὁ κάθε πιστός, ὁ καθένας ἀπὸ ἐμᾶς, νὰ μεταβληθεῖ σὲ συνειδητὸ συλλειτουργό τοῦ μεγάλου αὐτοῦ μυστηρίου. Ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι πρωτίστως γεγονὸς πίστεως. Ἔρχεται ὅμως ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, τοῦ ὁποῦ τὴν Θεία Λειτουργία συμμετέχουμε κάθε Κυριακὴ, καὶ διδάσκει: «Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ μάθουμε τὴν προέλευση τοῦ Μυστηρίου, τὴν αἰτία ποὺ μᾶς παραδόθηκε καὶ τὴν εὐεργεσία ποὺ μᾶς ἐπιφυλάσσει».

Ὅπως λοιπὸν μᾶς ἀποκαλύπτει ἡ ὑπέροχη αὐτὴ διδαχὴ, χωρὶς τὴν κατανόηση τῆς σημασίας τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ ὅλων ὅσα πραγματοποιοῦνται κατὰ τὴν τέλεση της, κινδυνεύουμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν ὑπέροχη αὐτὴ δωρεὰ ὡς μιὰ ἀκατανόητη καὶ μαγικὴ τελετουργία, χωρὶς τὴν δυνατότητα νὰ ἀγγίξει τὴν ψυχὴ μας καὶ νὰ μεταμορφώσει τὴν ζωὴ μας.

Ἀδελφοί μου,

Ὅπως ἀντιλαμβάνεστε, ἡ ἐρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας εἶναι ἀπαραίτητη, προκειμένου, μὲ ὅλες μας τὶς δυνάμεις, νὰ προσεγγίσουμε τὸ βάθος τοῦ Μυστηρίου καὶ νὰ γευτοῦμε, μὲ πλήρη συνείδηση καὶ συναίσθηση, τοὺς γλυκύτατους καρποὺς τῆς Θείας ἀγάπης καὶ φιλάνθρωπίας. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἐρχόμενου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, τὸ κήρυγμα θὰ ἐπιδιώξει νὰ προσφέρει μὲ τρόπο ἀπλὸ καὶ κατανοητὸ τὶς βασικὰς γνώσεις σχετικὰ μὲ τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ὅπως ἐπίσης ὀνομάζεται, καὶ νὰ ἐμβαθύνει στὰ σύμβολα καὶ τὰ νοήματά της.

Εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος πὼς ἡ γνώση αὐτὴ, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν βαθιὰ πίστη καὶ τὴν εὐλάβεια ποὺ σᾶς χαρακτηρίζει, θὰ πολλαπλασιάσει τοὺς καρποὺς τῆς πνευματικῆς σας ζωῆς καὶ θὰ σᾶς καταστήσει συνειδητοὺς συλλειτουργοὺς τοῦ ὑπέρτατου αὐτοῦ Μυστηρίου, μέσω τοῦ ὁποῦ, ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μᾶς καλεῖ διαρκῶς σὲ συνοδοιπορίαν πρὸς τὴν Βασιλείαν Του. Ἀμήν.

Μὲ ὅλη μου τὴν πατρικὴ ἀγάπη,

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

† Ο ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ